XXXVI. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1940. november 24. 47. szám.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOREVE NÁNDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Maradjunk az úton, melyet eddig jártunk!

A Magyar Élet Pártjának csütörtök esti vacsoráján Spett Ernő a párt nevében rendkívül melegen üdvözölte Teleki Pál gróf miniszterelnököt eredményes bécsi utazása alkalmából. Ezután feszült érdeklődés közepette Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Melegen köszönöm nektek a kedves üdvözlést, — kezdte beszédét a miniszterelnök — a bizalmat és szeretetet, amellyel körötökben most ismét találkozom. Spett Ernő azt mondotta, hogy

eredményeket értünk el.

Igen, eredményeket, de ezek az eredmények ezuttal inkább és elsősorban

európai eredmények.

Mi következetesen haladtunk ezen az uton. Én hagytam az embereket beszélni, kételkedni, hangoskodni, sőt insznuálni is, mert nyugodt ember vagyok s mindez engem nem sokat zavart és izgatott. Én már hosszú esztendőkkel ezelőtt irtam arról, amiről ma annyit beszélnek, az

új világról, az új irányban való fejlődésről.

Nem regény, vagy riport formájában, de tudományos megalapozottsággal s megirtam már [illegible] igenis az uj világ kezdetén vagyunk. S azt a vonalat, amelyet követünk s amelyet Gömbös Gyula barátom kitelt, és régen látom, régen tudom — és [illegible] S mondhatom, ezt az őszinteséget künn hamarabb vették észre, mint idebenn. Az őszinteséghez nem kell hangosnak lenni, az őszinteséget úgy kell gyakorolni, hogy a közös kérdésekben az ember mint barát viselkedjék s

necsak magát szolgálja, hanem a barátot is.

S minél erősebb a bizalom, annál többel tartozik az ember a másiknak, annál kevésbbé szólhat arról, hogy mit beszélgettek.

— Az a terület, amelyet Európának nevezünk mindenkor egységes életet élt. Ha új államok keletkeztek, azok olyan formákat vettek fel, amelyek a többiekhez simulnak és alkalmazkodnak. Mert

senki a világon nem független tökéletesen, nem független minden tettével, hanem függ attól, hogy mivel tartozik másoknak, különösen barátainak.

De az önként vállalt kötelezettség s annak igaz, bensö átérzése más, mintha az ember alacsony számításból gyenge -koldus-gondolkodásból adja fel függetlenségét mással szemben.

Ezt a függetlenséget megóvjuk s ez a barátságot nem gyengíti, hanem ellenkezőleg erősíti.

— A mai időkön átvergődni és a nemzeteket, akár kicsinyeket, akár nagyokat átvezetni, óriási felelősség és feladat. Nem önzés az, amikor azt kérem, hogy ehhez a nagy feladathoz minél több időkiméletet kapjunk.

— Ma mindazoknak, akik [illegible] országokat vezetnek, az a kötelessége[illegible] hogy biztosítsák Európa stabilitását, hogy közös erővel és egyetértésben átvezessék Európát azokon a nehéz problémákon, amelyek messze felette állanak az államigazgatás mindennapi feladatainak.

Egymásra kell hogy találjon az ember ezekben a feladatokban s meg kell hogy találja azt a közös bizalmat, hogy ezt igazán akarja, gondolja és munkálja.

Csak azoknak az országoknak van létjogosultságuk, amelyek európai célokat akarnak szolgálni, amelyek fel tudnak emelkedni arra a szinvonalra, ahol európai célokat is szolgálnak.

Mi ezer éve, legalább is már Árpád óta szolgálunk európai célokat

s ha más nemzetek Európában tudnak ide emelkedni, miért legyünk mi azok, akik ezt a kéezséget odadobjuk? Nem minden nemzet alkalmas arra, hogy ebben a munkában résztvegyen, mert nem mindegyik van ebben a lelkiállapotban, de ahhoz, hogy résztvegyen,

nem kell okvetlenül számszerűleg nagy nemzetnek lennie, a megbecsülés meg lehet közöttük s számarányra való tekintet nélkül összefoghatnak Európa újjáépítésére.

— Természetesen az újjáépítést nyilván nem a tetőn fogják kezdeni, hanem a Ház ama részein, amelyeket szélvész közepette is lehet megépíteni. Ha több nemzet épít ilyen házat s mindegyik ilyen józan sággal, város lesz belőle, amelyet úgy hívnak, hogy

új Európa.

Ezen dolgozunk kölcsönös bizalommal s ha az egyik meglátja a másikban, hogy a bizalomra érdemes, hittel, bizalommal fordul feléje.

— Azt hiszem,

mindannyian teljes bizalommal lehetünk a jövő iránt,

azzal a bizalommal, amivel a [illegible]

Aki egyenes uton járt, azt tiszteleni fogják mindenkor barátai is, ellenségei is.

Maradjunk tehát azon az úton, — amelyen eddig jártunk.

Bizzunk onmagunkban, bizzunk abban az erőben, amit a nemzet kifejt. Ne várjunk csodákat, — fejezte be a miniszterelnök beszédét — de bizzunk magunkban úgy, hogy ezt a szemek villogásából mindenki láthassa, mert akkor hinni fognak ezeknek a szemeknek.

Áthelyezett katonai parancsnokok

A magyar királyi honvédelemügyi miniszter Bulyovszky Ödön m. kir. alezredest, a celldömölki járás katonai parancsnokát december hó 1 vel Kecskemétre, Adamovich Károly m. kir. századost, a celldömölki méntelep parancsnokát pedig november hó 15 ével Mezőhegyesre helyezte át szolgálattételre. Bulyovszky Ödön alezredes utódja, Skazel Károly m. kir. százados Komáromból, [illegible] a méntelep uj parancsnoka Marton Alajos Debrecenből. Marton Alajos százados már át is vette a méntelep vezetését.

MEGKEZDIK a Marcal-meder bővítését

Multheti számunkban közöltük, hogy földmüvelésügyi miniszter 108 ezer pengős államsegélyt utalt ki a Marcalvölgyi Vizitársulat igazgatóságához a a Marcal-meder, valamint a beleömlő kisebb patakok bővitési és szabályozási költségeire. A földmüvelésügyi miniszter rendelkezésére ezt a [illegible] tekintélyes [illegible] folyamán hadbavonult s jelenleg keresetnélkül levő egyének munkába való állitására szabad felhasználni, [illegible] ségekben laknak. A társulat igazgatósága már dobszó utján fel is hivta az érdekelt községek lakosságát, hogy a nyár folyamán bevonult s jelenleg munka nélkül levő egyének összeirás végett jelentkezzenek az illetékes jegyzőségnél, illetve községi elöljáróságnál. Természetesen más munkanélküli egyének is jelentkezhetnek.

FASZÉN LERAKAT.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy a legjobb minőségű

bükk retorta faszén

képviseletét megkaptam és a szenet raktáramba ömlesztve, valamint csomagolva bármilyen mennyiségben — kicsinyben és nagyban — szállíthatom.

Szíves megkeresést kérve, vagyok szolgálatára tisztelettel:

SZAGÁN
faszénkereskedés.

Raktár: Gróf Tisza István u. 1.

Megrendelésk felvétetnek:
Szagán János
könyv és papírkereskedésében.

Téli gazdasági tanfolyamok Kemenesalján. A földművelésügyi miniszter az 1940—41. év telére hét téli gazdasági tanfolyam tartását engedélyezte Vasmegyében. A hét tanfolyamból kettő jut Kemenesaljára és pedig egy Karakóra egy pedig Ostffyasszonyfára. A karakói tanfolyam vezetője Ivány József nemeskocsi földbirtokos, míg az ostffyasszonyfaié Bárdossy József okl. csőngei gazda lesz.

Hírek a vasut köréből. A MÁV igazgatósága Kustos József és Simon Ferenc celldömölki raktári munkásokat az újonnan rendszeresített kocsirendező állásokra, továbbá a celldömölki osztálymérnökség létszámából Szabó Dezső, Somogyi Jenő, Varga János, Nagy Sándor, Nagy József, Kovács József, Németh József és Elek Ferencet, a zalaegerszegi osztálymérnökség létszámából Polgár Ferenc és Nagy Sándor pályamunkásokat, a megüresedett két raktári munkási állásra Vadász József és Márkús János a celldömölki osztálymérnökség letszámába tartozó pályamunkásokat osztotta be.

A halemberek titka. Az átlagember alig egy két másodpercet bír a vizalatt tölteni s már nagy gyakorlat kell ahhoz, hogy csak két perenyi ideig is lélekzés nélkül tartsuk fejünket a viz szine alatt. Világszerte feltűnést kelt azonban az »Aegir« nevü művészpár, akik egy másodperü tűrjük hat percig vannak a viz alatt. Erről közöl érdekes cikket a Tolnai Világlapja legujabb száma, amely most jelent meg.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó rokonok, ismerősök, akik forrón szeretett férjem, illetve édesatyánk

Horváth Sándor

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút vagy virágot helyeztek, nagy bánatunkban vigasztaltak, különösen pedig kertész kartársai, akik utolsó utjára elkisérték, fogadják megtört szivünk hálás köszönetét

özv. Horváth Sándorné
és gyermekei.

108.000 penpő államsegélyt kapott a Marcalvölgyi Vizitársulat

A Marcalvölgyi Vizitársulat vezetőségét kedden délelőtt egyáltalán nem várt, kellemes meglepetés érte. Ugyanis a földmívelésügyi miniszter minden előzetes érteslés nélkül 108.000 pengő államsegélyt utalt ki és küldött le Celldömölkre a Marcalmeder bővítési munkálatainak céljaira. Évekkel ezelőtt ugyan az akkori földmívelésügyi miniszter 500.000 pengős államsegélyt helyezett kilátásba, de végül nem csak, hogy a beigért segély elmaradt, hanem a társulat annak is nagyon örülhetett, hogy közel kétéves kilincselés és utánjárás után pár héttel ezelőtt 200.000 pengős államkölcsönt kaphatott.

Az elkészitett és hosszú évekkel ezelőtt jóváhagyott tervek szerint a Marcal-meder bővítésére épen egy millió pengő kellene. Ez az összeg Marcaltőtől Karakóig futná a bővítési és árkolási költségeket. Viszont jelenleg a társulat által tartalékolt tőkéből (70.000 pengő), továbbá az államkölcsönből és a most kiutalt segélyből alig 400.000 pengő áll rendelkezésre. Ez az összeg is tekintélyes, de még messze elmarad azoknak a károknak nagyságától, amelyeket az idei árvizek okoztak mind a gazdáknak, mind az államnak. Reméljük, hogy ezt előbb-utóbb a kormányzat is belátja s amire a 400.000 pengőt feldolgozzák a munkások, arra egy újabb kiadós segély ismét megérkezik.

Nemcsak az ócskavaskészletet, — az üzemen kivüli gépeket is be kell jelenteni

A rendelet ellen vétőket szabadságvesztéssel és súlyos pénzbirsággal sujtják

A rendkivüli viszonyokra való tekintettel az Iparügyi Miniszter elrendelte, hogy nemcsak a fém és ócskavashulladékot kell bejelenteni, hanem a használaton kivüli helyezett ócska gépeket, gépalkatrészeket, csöveket és tartályokat stb. is.

Bejelentési kötelezettséggel tartoznak a köz és magánüzemek, uradalmak és gazdaságok és általában kevés kivétellel mindenki, akinek öt métermázsánál nagyobb készlete van

A rendelet kiterjed azokra a gépekre és gépalkatrészekre, amelyek 1 év óta nincsenek használatban, vagy csak javitással helyezhetők üzembe. Kimondja a rendelet, hogy a bejelentéseket az ipari anyaggazdálkodás vas- és acélipari bizottsághoz (Budapest, V., gróf Vigyazó Ferenc u. 2.) kell beküldeni 15 napon belül.

A fenti anyagokat eddig bárki szabadon megvásárolhatta.

A rendelet értelmében a jövőben ily anyagokat kizárólag csak az Iparügyi Minisztérium pecsétjével ellátott vásárlási igazolványnyal rendelkező kereskedőnek lehet eladni.

A rendelet ellen vétőket súlyos szabadságvesztéssel és 8 ezer pengőig terjedhető pénzbirsággal sujtják.

Gyümölcsfát, díszfát, díszcserjét
úgy őszi, mint tavaszi ültetésre pontosan szállít SEREGÉLY BÉLA
állami felügyelet alatt álló faiskolája
BORSOSGYŐR. U. p. PÁPA.

2 darab. jókarban levő
vaskályha
azonnal eladó
Cim a kiadóhivatalban.

Különbejáratu
butorozott szoba
1 vagy 2 személy részére azonnal kiadó.
Gróf Széchenyi István utca 50.

SPORT

Move ZSE-CVSE 1:1 (1:0).

Amint előre érezhető volt, a két régi rivális csapat mindvégig erős iramu, sőt helyenként túl kemény küzdelmet folytatott a nagyfontosságu bajnoki pontokért. Természetesen az iram diktálásával és a testi erő bedobásával a hazai pályáján és közönség előtt játszó Move járt elő, de azt hiszük, bár nem láttuk, hogy ezuttal a „mieink" sem maradtak adósak s ahol a nagyobb tudásuk és rutinjuk nem segitett, ott a könyöket és térdet is megtolták egy lépéssel. A celliek egyenlítő gólját Somogyi lőtte.

Kétségtelen, hogy idehaza a CVSE jó néhány gólial szerezte meg a győzelmet, míg fáy idegenből, főként a zalai sárkánybarlangból az egyik pontot is megmenteni, nagyon dicséretes teljesitmény. Mindent összegezve a Move ZSE továbbra is három pont hátrányban van a CVSE vel szemben, igaz viszont, hogy ugyanakkor, az egy pont leadásával, Kőszeg valamivel kedvezőbb helyzetbe jutott és az őszi fordulóban a nagyon is hizelgő második helyen fog végezni. Szerencsére azonban, hogy mind Kőszeg, mind a Move tavasszal Celldömölkön játszik s igy ha nem jó közbe az a bizonyos „narancshéj", mindketten megtartják továbbra is azt a bizonyos 2—3 lépéses távolságot.

Ez pedig a CVSE részére I. osztályt jelent!

A bajnokság állása:

1. CVSE	7	6	1	—	2: 4	13
2. Move ZSE	8	5	2	1	32:15	12
3. Kőszegi SE	7	4	1	2	22:14	9
4. SzFC II.	6	3	1	2	17: 8	7
5. Haladás III.	6	2	1	3	12:11	5
6. Perutz II.	5	2	1	2	12:17	5
7. JAC	7	1	2	4	12:33	4
8. Kinizsi II.	6	1	1	4	8.26	3
9. ZLE	5	1	—	4	12.18	2

MAI MŰSOR:

Az őszi bajnoki forduló utolsó mérkőzését ma délután Pápán játsza le a CVSE, mégpedig a Perütz II. csapatával. Reméljük, hogy a celli kék-sárgák szivet lelket beleadva a játékba, mind a két pontot haza hozzák s ezzel veretlenül térnek jól megérdemelt téli pihenőre.

Eladó földbirtok
Celldömölk nagyközség mellett 6182 □ öl elsőrendű jólmüvelt szántó igen jutányosan eladó.

Készült
a könyvnyomtatás feltalálásának
500-adik esztendejében
DINKOREVE NÁNDOR
könyvnyomdájában, Celldömölkön

XXXVI. évfolyam. Ára 10 fillér.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Maradjunk az úton, melyet eddig jártunk!

A Magyar Élet Pártjának csütörtök esti vacsoráján Spett Ernő a párt nevében rendkívül melegen üdvözölte Teleki Pál gróf miniszterelnököt eredményes bécsi utazása alkalmából. Ezután feszült érdeklődés közepette Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Melegen köszönöm nektek a kedves üdvözlést, — kezdte beszédét a miniszterelnök — a bizalmat és szeretetet, amellyel körötökben most ismét találkozom. Spett Ernő azt mondotta, hogy

eredményeket értünk el.

Igen, eredményeket, de ezek az eredmények ezuttal inkább és elsősorban

európai eredmények.

Mi következetesen haladtunk ezen az uton. Én hagytam az embereket beszélni, kételkedni, hangoskodni, sőt inszinuálni is, mert nyugodt ember vagyok s mindez engem nem sokat zavart és izgatott. Én már hosszú esztendőkkel ezelőtt irtam arról, amiről ma annyit beszélnek, az

új világról, az új irányban való fejlődésről.

Nem regény, vagy riport formájában, de tudományos megalapozottsággal s megirtam már akkor, hogy igenis, új világ [illegible] amelyet követünk s amelyet Gömbös Gyula barátunk [illegible] vetett, és régen [illegible]

séget künn hamarabb vették észre, mint idebenn. Azőszinteséghez nem kell hangosnak lenni, az őszinteséget úgy kell gyakorolni, hogy a közös kérdésekben az ember mint barát viselkedjék s

necsak magát szolgálja, hanem a barátot is.

S minél erősebb a bizalom, annál többel tartozik az ember a másiknak, annál kevésbbé szólhat arról, hogy mit beszélgettek.

— Az a terület, amelyet Európának nevezünk mindenkor egységes életet élt. Ha új államok keletkeztek, azok olyan formákat vettek fel, amelyek a többiekhez simulnak és alkalmazkodnak. Mert

senki a világon nem független tökéletesen, nem független minden tettével, hanem függ attól, hogy mivel tartozik másoknak, különösen barátainak.

De az önként vállalt kötelezettség s annak igaz, benső átérzése más, mintha az ember alacsony számításból gyenge koldus-gondolkodásból adja fel függetlenségét mással szemben.

Ezt a függetlenséget megóvjuk s ez a barátságot nem gyengíti, hanem ellenkezőleg erősíti.

— A mai időkön átvergődni és a nemzeteket, akár kicsinyeket, akár nagyokat átvezetni, óriási felelősség és feladat. Nem önzés az, amikor azt kérem, hogy ehhez a nagy feladathoz minél több időkiméletet kapjunk.

— Ma mindazoknak, akik országokat vezetnek, az a kötelezettsége, hogy a stabilitását, hogy közös erővel és egyetértésben átvezessék [illegible] lámákon, amelyek messze felette [illegible] dennapi feladatainak.

Egymásra kell hogy találjon az ember ezekben a feladatokban s meg kell hogy találja azt a közös bizalmat, hogy ezt igazán akarja, gondolja és munkálja.

Csak azoknak az országoknak van létjogosultságuk, amelyek európai célokat akarnak szolgálni, amelyek fel tudnak emelkedni arra a szinvonalra, ahol európai célokat is szolgálnak.

Mi ezer éve, legalább is már Árpád óta szolgálunk európai célokat

s ha más nemzetek Európában tudnak ide emelkedni, miért legyünk mi azok, akik ezt a készséget odadobjuk? Nem minden nemzet alkalmas arra, hogy ebben a munkában résztvegyen, mert nem mindegyik van ebben a lelkiállapotban, de ahhoz, hogy résztvegyen,

nem kell okvetlenül számszerűleg nagy nemzetnek lennie, a megbecsülés meg lehet közöttük s számarányra való tekintet nélkül összefoghatnak Európa újjáépítésére.

— Természetesen az újjáépítést nyilván nem a tetőn fogják kezdeni, hanem a Ház ama részein, amelyeket szélvész közepette is lehet megépíteni. Ha több nemzet épít ilyen házat s mindegyik ilyen józansággal, város lesz belőle, amelyet úgy hívnak, hogy

új Európa.

Ezen dolgozunk kölcsönös bizalommal s ha az egyik meglátja a másikban, hogy a bizalomra érdemes, hittel, bizalommal fordul feléje.

— Azt hiszem,

mindannyian teljes bizalommal lehetünk a jövő iránt,

azzal a bizalommal, amivel a [illegible]

Aki egyenes uton járt, azt tisztelni fogják mindenkor barátai [illegible] ellenségei is. [illegible]

uton, amelyen eddig jártunk.

Bizzunk önmagunkban, bizzunk abban az erőben, amit a nemzet kifejt. Ne várjunk csodákat, — fejezte be a miniszterelnök beszédét — de bizzunk magunkban úgy, hogy ezt a szemek villogásából mindenki láthassa, mert akkor hinni fognak ezeknek a szemeknek.

Áthelyezett katonai parancsnokok

A magyar királyi honvédelemügyi miniszter Bulyovszky Ödön m. kir. alezredest, a celldömölki járás katonai parancsnokát december hó 1 vel Kecskemétre, Adamovich Károly m. kir. századost, a celldömölki méntelep parancsnokát pedig november hó 15 ével Mezőhegyesre helyezte át szolgálattételre. Bulyovszky Ödön alezredes utódja, Skazel Károly m. kir. százados Komáromból, míg a méntelep uj parancsnoka Marton Alajos Debrecenből. Marton Alajos százados már át is vette a méntelep vezetését.

MEGKEZDIK a Marcal-meder bővitését

Multheti számunkban közöltük, hogy földmüvelésügyi miniszter 108 ezer pengős államsegélyt utalt ki a Marcalvölgyi Vizitársulat igazgatóságához a a Marcal-meder, valamint a beleömlő kisebb patakok bővitési és szabályozási költségeire. A földmüvelésügyi miniszter rendelkezésére ezt a tekintélyes [illegible] folyamán hadbavonult s jelenleg keresetnélkül levő egyének munkába való állitására [illegible] használni, lőkent pedig olyanságokban laknak. A társulat igazgatósága már dobszó utján fel is hivta az érdekelt községek lakosságát, hogy a nyár folyamán bevonult s jelenleg munka nélkül levő egyének összeirás végett jelentkezzenek az illetékes jegyzőségnél, illetve községi elöljáróságnál. Természetesen más munkanélküli egyének is jelentkezhetnek.

A szétszórt magyarság összegyüjtése

III.

Magyar véreink Havasföldön, Moldván és Bukovinán kívül elszéledtek a föld minden részén. A ma nagyjából nyilvántartott magyarok száma világszerte a a következő: Ausztrália 325, Belgium 6000, Bulgária 3000, Dánia 130, Esztország, Finnország, Franciaország összesen: 40.039, Görögország 240, Lettország 61, Luxenburg 179, Málta 32, Angolország 2000, Hollandia 2300, Németország 45.000, Norvégia, Svédország 140, Olaszország 7000, Spanyolország 700, Svájc 1500, Oroszország 20.100, Törökorszag 1840, Japán 30, Amerika, Kanada, Brazília, Argentína, Mexikó, Kuba, Egyesült-Államok, Amerika, többi részeiben 650.000. Törökorszag 1900, Japán 30, Ázsia többi rézseiben 800, Délafrika 150, Egyiptom 1000. Ez csak néhány följegyzett adat, amely kivehető ezeknek az országoknak a népszámlálási adataiból. Ehhez a számhoz bátran hozzávehetünk még ennyit, vagy többet és megtudjuk, hogy a föld különböző pontjaira szétszóródott magyar véreink száma közel két milljóra tehető.

Amikor az eddig elmondottakat megismerjük, bátran mondhatjuk, hogy nincsen a világnak még egy olyan szerencsétlen nemzete, amellyel olyan keveset törődtek volna mint a magyarral. A liberális-demokrata kormányzás hatvan éven keresztül pusztulni, veszni hagyta a magyart, ez a hatvan esztendő elég volt ahhoz, hogy a beszivárgott havasi oláh erdélyi birtokos lehessen. Ennek a múltnak hibáit látjuk ma Erdélyben. Láthatjuk az elszegényedett székely falvakat, de láthatjuk viszont azt a nagy veszedelmet is amelyet a meggazdagodott oláh községek jelentenek. Láthatjuk a bajt léptennyomon ide-haza is a csonkahazában, ahova a beszivárgás okozta bajok szintén megvannak és még sokszorosan lesznek. Az oláhok észrevették a magyar gyengeséget, a magyar gavallériát, a nemtörődömséget, igyekeztek kihasználni azt és mély gyökereket eregettek a magyar földbe, amit ma már nehéz lesz kiirtani, hosszu évtizedek, sőt évszázadok rettentő vétkeit nem lesz könnyű megszüntetni, a magyar földet a magyar kézbe visszaadni. Radikális törvényeknek kell jönni, hogy itt rendet lehessen teremteni.

Régebben ugy oldották meg a magyar kérdést, hogy a liberális emlőkön felnőtt bankvilág által földjéből kiárverezett magyarokat vonatra rakták és kiket Amerika, kiket meg Olahország felé irányították. Helyüket pedig kitöltötte beszivárgás. Statisztikai adatok szerint 1867-től 1900 ig tehát rövid 33 év alatt az erdélyi románság egy millió kateszteri hold földet szerzett meg a magyarok kiárverezése utján. A következő 15 esztendő leforgása alatt újabb 166.000 kat. hold föld csúszott ki a magyarság kezéből és lett oláh birtok. Ez alatt az idő alatt a 100 holdon felüli magyar kisbirtokosok száma 2800-ról 2200-ra apadt le ugyanakkor az oláh birtokosok száma 1100-ról 1700-ra emelkedett. Az erdélyi vérveszteség tovább tartott s központi támogatás hiánya miatt a székelység is évről évre veszitett javaiból és a népi szaporodását kénytelen volt a határokon tullra kivándoroltatni, helyüket kitöltötték az oláhok.

Besztercenaszód megyében 1907-től 1913-ig a magyar birtok 25 százaléka került oláh kézre.

Az oláh uralom pedig betetőzte a háboru előtti állapotokat, megcsinálta a földreformot és ami magyar birtok még meg volt, elvették a regátból behozott vad oláh mócoknak osztogatták el pótomért.

A magyar nemzeti kormánynak most nagy fejfájást okoz a magyar földbirtok [illegible] visszaszerzése és annak a magyarok kezébe való juttatása. Mireezen a téren a magyarságra nézve kedvező megoldást tudnak csinálni, hosszú idő telik el, pláne akkor ha a hozott törvények nem lesznek elég erélyesek, elég világosak, ha törvények hosszlélekzetű huza-vonákat engednek meg.

Teljes bizalommal tekinthetünk a magyar nemzeti kormány megkezdett mukája elé, százszázalékos magyarok intézik a magyar sorsot. Magyarságtudat, magyar [illegible] nézésre van ma szükség. Nincsen helye az idegességnek, a kapkodásnak, mert abból sohasem fakadt boldogság az országra. Ha valaha kellett meggondolt politika, a mai felfordult világban szászszorosan szükséges. Hamar ellehet rontani a magyar jövőt, helyrehozni már nem lehet. Bizalom, a munka legyen a miénk, az ország ügyeit elintézik azok, akik arra hivatottak.

Csoknyay József.

Képviselőtestületi gyűlés

Celldömölk nagyközség képviselőtestülete hétfőn délután a községháza tanácstermében rendes közgyűlést tartott e az a következő határozatokat hozta:

— A járásbiróság megkeresésére özv. Németh Károlyné és özv. Kőműves Ferencné, Kiss Mihály és Szabó Gyula, Kiss Mihály és Horváth József valamint Sass István és Sass István, dr. között létrejött ingatlanátruházás bejelentését tudomásul vette.

— Sárvári István MÁV. segédtiszt illetőségét a gyűlés elismerte, míg Magyar István hasonló irányú kárelmét elutasította.

— Tudomásul vette a gyűlés, hogy a községi hajdukra vonatkozó szabályrendeletet akként módositotta a vármegye kisgyűlése, hogy a hajduk szolgálati ideje 65 éves korukban magától lejár, de tetszésük szerint előbb is kiléphetnek a község szolgálatából.

— Az 1941-évi országosvásárok: március 3 án, május 16 án, junius 5-én, szeptember 1-én, október 24 én, és december 18-án lesznek megtartva, míg a hónapos vásárok idejét: január 2, február 6, március 13, április 8, május 1, julius 3, augusztus 7, szeptember 11, október 2, november 6 és december 18 ában állapitották meg.

— Tischler Ernő borbélynak megengedtek, hogy az általa kibérelt (özv. Molnár Lajosné volt órás üzlete) helyiségben a községháza udvara felől saját költségére ajtót csinaltasson.

— Mivel a kőkórház tüdőbeteggondozó pavillonja még nem készült el teljesen, az intézet vezetőségének kérelmére a régi helyiség egy havi bérét (80 P.) a nagyközség fogja még megfizetni.

— A nagyközség tenyészbikáját betegség miatt le kellett vágni s már 1100 pengőért vettek is helyette másikat. A levágott állat után 800 pengő biztosítási dijat kap Celldömölk, de még mivel ez az összeg nem érkezett meg, egyébként kevés is, a képviselőtestület kölcsönt illetve segélyt kér a vármegyei állattenyésztési alapból.

— Molnár Ferenc órás és ékszerészeknek megengedte a gyűlés, hogy 20 pengő lefizetése ellenében a Szekeres féle házban levő új üzlete elé 15 cm szélességben kiugró portalét csináltasson a gyalogjárda területére.

— A legutóbbi miniszteri rendelet értelmében a községi szegődményes alkalmazottak teljes egészében vissza kapják az 1931 ben csökkentett illetményüket, azonkívül a községi dobos évi járandóságát 200 P-ről 300 P-re emelik fel. Ez az emelési különbözet összesen évi 8244 pengőt az ki, de csak akkor kapják meg a jövő évben utatkozó megtakarítás terére, ha az emeléshez a Kisgyűlés hozzájárul.

— A községi helypénzszedők illetményeit az eddigi 1 pengős napszám meghagyásával 4·5 százalékról 5 százalékra emelik fel.

— Az idei költségvetésben a községi alkalmazottak fizetésemelése, azonkívül a nem várt póstaköltségek emelkedése miatt 625 pengős hitelátruházás vált szükségessé. Mivel ez csak egyszerű papirosmüvelet, vagyis pótadóemelést nem jelent, a gyűlés hozzájárult.

Eladó Celldömölkön

még 27 évig adómentes

teljeskomfortu

(vizvezeték, villany, fürdőszoba) 4 szobás feltétlen **uriház jutányos áron,**

teherrel, kerttel, gyümölcsössel.

November 28-án kezdődnek a budapesti vasnapok

Az átképző tanfolyam hallgatói is résztvesznek a gyüjtésben

Az ország területén megtartott vasnapok mindenütt nagy eredménnyel zárultak. Azokban a helységekben, ahol még eddig nem tartották meg a vasnapokat, ott is serényen folynak az előkészületek és minden valószinüség szerint az év végéig a hátralevő helyeken is megtartjak.

Ebben a hónapban kerül sor a budapesti vasnapokra is. A fémgyüjtő szervezőbizottsága november 28. ára tűzte ki az első fővárosi vasnapot és egyszersmind megkezdte a több napon át tartó vas- és fémgyüjtési akció mu szervezését is. A gyüjtésben résztvesznek a cserkészalakulatok is, valamint az öcskavas-tanfolyam hallgatói is, akiknek átképzése most van folyamatban. A budapesti vasnapok előreláthatólag egy hetig tartanak, mert a fővárosban még egyáltalában nem volt rendszeres gyüjtés és az eddig beérkezett jelentések szerint nagymennyiségü hulladékanyag gyüjtésre van kilátás.

Két pengővel emelték a szesz árát

A pénzügyminiszter az itali célokra szolgáló szesz egyedárusitási eladási árat hektoliterfokonkint 2 pengővel emelette. A rendelet a megjelenés napjan lép hatalyba és az országos árkormánybiztos nyilatkozata szerint, ettől az időponttól kezdve a szeszkereskedők az aremelkedésnek megfelelő összeggel emelhetik a szabadforgalomba került szesz árat. A rendelet értelmében az itali és egyéb fogyasztási célra szabadforgalomba bocsátott szesz egyedárusági eladási ára további intézkedésig 10-hl-es feletti vételnél 680, 50—1000 hl-es vételnél 680, 25—50 hl-es vételnél 690, 10—25 hl-es vételnél 695 és 10 hl-ig terjedő vételnél 700 pengő. A bor- és gyümölcsszesztőzdékben előállitott s az illető szesztőzdék vállalkozói által visszavásárolt palinka egyedárusitási árából továbbra is 7·5 százalék leengedését kell számitásba venni, ha a palinka szesztartalma nem haladja meg a 65 fokot.

A pénzügyminiszter az igényjogosult termelők részére házifogyasztásra előállitott palinka után fizetendő mérsékelt egyedárusági eladási árkülönbözetet hektoliterfokonkint 1·80 pengőben állapitotta meg.

HIREK

Helyettesítés a járásbíróságon. Az Erdélyben szolgálatot teljesítő Dombay Alajos dr. celldömölki járásbíró helyettesítésére a kir. törvényszék elnöke Vértes Márton dr. szentgotthárdi járásbírót rendelte ki Celldömölkre.

Kinevezés Erdélybe. A belügyminiszter Vas vármegyéből Havassy Béla dr. tb. szolgabírót Szilágy vármegye, Székely Miklós dr. szolgabírót pedig Kolozs vármegye törvényhatóságához szolgabírókká nevezte ki. Ugyanekkor Szentkirályi Zoltán káldi körjegyző Udvarhely vármegye vármegyei főjegyzőjévé lett kinevezve.

Esküvő. Kedden délután ritka családi esemény szinhelye volt Egyházashetyén a felsőbüki Nagy-kuria. A kastély úrleánya, felsőbüki Nagy Terézia és tubolyszegi Tuboly Lajos dr. tb. főszolgabíró, vármegyei aljegyző tartották polgári esküvőjüket Simon Ferenc körjegyző, anyakönyvvezető asszisztálása mellett. A menyasszony tanuja Pletnits Ferenc dr. kormányfőtanácsos, míg a vőlegényé Tulok József dr. vármegyei főjegyző volt. A fiatal pár az egyházi esküvőjét csütörtökön délelőtt fél 11 órakor tartotta Budapesten az Angolkisasszonyok zugligeti templomában.

Igazgató-tanítói kinevezés. Kapi Béla dunántúli ev. püspök Erdős János káldi kántortanítót, a kemenesaljai ev. tanítóegyesület elnökét igazgató tanítóvá nevezte ki A kinevezési okiratot a mult vasárnap délután a káldi iskola zsufolásig telt tantermében ünnepélyes keretek között adta át Erdős Jánosnak Molitórisz János esperes és koltai Vidos Dániel kormányfőtanácsos, egyházmegyei felügyelő. A szép bensőséges ünnepélyen az esperesen és az egyházmegyei felügyelőn kívül Papp Sándor sömjénmihályfai kántortanító, Szabó Lajos kissomlyói lelkész, Mórocz Sámuel kissomlyói tanító, Böröndi Lajos fő mérnök és még néhány egyesületi vezető ub és iskolai tanuló üdvözölte az újjonan kinevezet igazgató tanítót, aki ugyancsak szép szavakban válaszolt.

Egyházközségi képviselőtestületi gyülés. A celldömölki róm. kat. egyházközség képviselőtestülete szerdán este a Katolikus Házban gyűlést tartott a jövő évi egyházközségi költségvetés összeállítása tárgyában. Az újjonnan elfogadott költségvetés szerint az **1941.** évben az egyházi adó 9 százalékos, az iskolaadó pedig 31 százalékos lesz, vagyis épen annyi, mint a folyó évben volt.

A Máv igazgatósága ifjú Farkas Lajost dijnokként a vasut kötelékébe felvette és szolgálattételre a nagykanizsai szertárhoz osztotta be. ... Gaba József az igazgatóság a vasut kötelékébe segédtisztjelöltként felvette és szolgálattételre a ferencvárosi központi szertárhoz osztotta be.

Vallásos est. A celldömölki ev. nőegylet december 1-én este vallásos estet rendez. Előadást tart Szabó József győri igazgató lelkész, szerepel még a műsoron Aminger Kálmán soproni karigazgató.

Házasság. Vajay Franciska és dr. Balogh Zoltán György műtőoklevelés sebészszakorvos november hó 23-án házasságot kötöttek Budapesten. (Minden külön értesítés helyett.)

Esküvők. Hajas Gyula mesteri ev. tanító tegnap délután vezette oltárhoz a dömölki ev. templomban Simon Ilonkát. — Berecz Endré celldömölki divatárukereskedő vasárnap délután 4 órakor vezeti oltárhoz a kemenesmagasi ev. templomban Zsiray Erzsikét. — Horváth József celldömölki lakos ma, vasárnap délután fél 5 órakor vezeti oltárhoz a celldömölki apátsági templomban Kerék Máriát.

Szent Erzsébet ünnepély. A celldömölki leányok Mária-kongregációjának mindkét szakasza kedden bensőséges ünnepély keretében áldozott védőszentje Árpádházi Szent Erzsébet emlékének. A kongregáció tagjai délelőtt 8 órakor az apátsági templomban szentmisét hallgattak s azon szentáldozáshoz járultak. A szentmisét a kongregáció prézese, dr. Horváth Károly esperes plébános mondotta. Délután 5 órakor Aqináta t. főnöknővér vezetésével a leányok telt ház előtt műsoros estélyt rendeztek amelyen a kongregáció énekkara több szép alkalmi számot adott elő, mig dr. Horváth Károly esperes plébános felemelő ünnepi beszédben Szent Erzsébet életét állította példaképként a leányok lelki szemei elé. Utána Szabó Mária a Szent Erzsébet asszony cimű verset szavalta el ügyesen, Vatányi Viktória és több V-VI. osztályos társa pedig Erzsébet és a szegények cimű jelenetet mutatta be színes, korhű jelmezekben. A kitünően sikerült estét a kongregáció indulója zárta b .

Hivatalvizsgálat. Csorba Gáspár miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató a számvevőség kiküldöttjének közbenjöttével az elmult héten a celldömölki m. kir. adóhivatalnál hivatal vizsgálatot tartott.

Pohanyai mandulás ...

Kivánságra receptkönyvet ingyen küld:

dr. Oetker A. gyár, Budapest, VIII, Conti-u. 25.

Vasuti áthelyezések. A szombathelyi üzletvezetőség Horváth Imre műszaki segédtisztet Celldömölkről Szentgotthárdra, Zsiray Gyula mű... segédtisztet, Szombathelyről Celldömölkre helyezte át.

Esküvő. Horváth Sándor ... kecskédi rk. tanító ma, vasárnap délután 4 órakor vezeti oltárhoz a kenyeri katolikus templomban Gábor Erzsikét.

Névmagyarosítás. Eisner Ernő Máv mozdonyvezető, celldömölki lakos a belügyminiszter engedélyével Edelényi-re változtatta családi nevét.

Szerkesztői üzenet. I. S. Káld. Versekkel ugy el vagyunk halmozva, hogy azok közlésére hosszú hónapokoa át nem is gondolhatunk.

Államsegélyt kapott a celldömölki tüdőgondozó. A belügyminiszter értesítette Horváth Kálmán dr. alispánt, hogy a vasmegyei tüdőbeteg gondozó intézetek részére 12 ezer pengő államsegélyt utalt ki. Ebből az összegből a celldömölki tüdőbeteg gondozó 2900 pengőt kap műszer, butor és ruhanemü kiegészitésre.

Erdélyi est. Az ostffyasszonyfai evangélikus nőegylet ma, vasárnap este szeretetvendégséggel egybekötött erdélyi estet rendez. Előadást tart Hetthéssy Jenő dr. főszolgabiró.

Népművelési előadás a községházán. Folyó hó 24-én délután 4 órakor a községháza tanácstermében szülőföldismereti előadás sorozatok kezdődnek. Az első előadás keretében Lajtai Tivadar vezetőjegyző ismerteti a község életét alapitásától napjainkig. Utána Garray Rezső ipartestületi jegyző Mosoly az ujsághasábokon tart előadást. Egyuttal bemutatásra kerül Moszkva égése cimű műsorfilm is. Érdeklődőket ezúttal is meghívja a Népművelési Bizottság.

Amatőr irók figyelmébe! Január elején megjelenik az Amatőr Irók Országos Évkönyve. A Szerkesztőség felkéri mindazokat az amatőr irókat, akik szerepelni óhajtanak az évkönyvben akár verssel, akár prózával, közöljék cimüket: Amatőr Irók Évkönyvének Szerkesztőségével Kecskemét, Nagykörösi ut 8

Rendelet a búza és a rozs felhasználásáról Az érvényben levő kormányrendelet értelmében a búzát és rozsot takarmányozási célra felhasználni még a gazdasági felügyelőségek engedélyével is csak akkor szabad, ha az emberi használatra nem alkalmas. A földművelésügyi miniszter e rendelet végrehajtása tárgyában kiadott újabb intézkedése szerint ilyen búzát és rozsot az a gazdaság, amelyiknél az a helytelen kezelés folytán vált alkalmatlanná, takarmányozási célra nem használhatja fel, hanem a Futura útján igénybe kell venni és takarmányozás céljából olyan igényjogosult gazdaságoknak kell kiosztani, amelyek a közellátás céljaira ajánlják fel sertéseiket.

Tanári áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Bezsó László polgáriskolai tanárt Kőszegről Celldömölkre, Horváth István polgári iskolai tanárt pedig Jánosházáról Kőszegre helyezte át.

Tanítói áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Schlegl Lujza vönöcki elemi iskolai kisegítő tanítónőt próbaszolgálatra bocsátotta és szolgálattételre a soproni állami erdei iskolához osztotta be.

Iskolalátogatás Celldömölkön. Dr. Liber Béla szombathelyi tankerületi főigazgató szerdán a celdömölki fiú polgári, csütörtökön pedig a celldömölki leánypolgári iskolában hivatalos látogatást tartott.

Mesedélután. A celldömölki róm. kat. Dolgozó Leányok Egyesülete folyó évi november 24-én, vasárnap délután 4 órakor vetítettképes mesedélutánt rendez az elemi fiúiskolában. A gyermekek nehezen várt ünnepe a Mikulás nap közeledésére való tekintettel a műsor is ennek megfelelően alakult. Szép Mikulás mesék, versek s a közkedvelt Lekvár Peti, szórakoztatják az apró közönséget kiket ezuton is szeretettel meghív és vár a D L vezetősége.

40 ezer

pengő igen sok pénz, de könnyen hozzájuthat, ha idejében gondoskodik arról, hogy beszerezze államsorsjegyét.

Huzás már

december 5-én

A sorsjegyek ára: egész P 3, fél P 1·50.

Kapható minden sors jegyárusitónál és az összes dohánytőzsdékben.

A gazdagság ára mindössze 3 P. Ennyibe kerül a m. kir. Államsorsjáték egy egész sorsjegye és 1.50 pengőbe egy fél. Próbálja szerencsét, huzás december 5-én.

A gyümölcsösben állandóan elkövetett hibákról ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a gyümölcsös őszi munkáiról, az idei borok kezeléséről, a keset termő gyümölcsfákról, a család zöldségeskertjéről, a gyümölcsfák növekedésének gyorsításáról, a nyúlrágás elleni legújabb védekezésről, a korai burgonyatermesztés egy új módjáról, a talajforgatásról, stb. A két, szines gyümölcsképeket is közlő szaklapból a »Növényvédelem« kiadóhivatala (Budapest, VI., Aréna út 84/c.) egy alkalommal e lapravaló hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

A magyar géniusz. Vaskos köteteket lehetne irni a lángeszű magyar felfedezők és feltalálók hasznos és nagyfontosságu tevékenységeiről, amelyek élénk bizonyítékai annak, hogy a magyar alkotók is nagyon sokkal vitték előbbre az emberiséget. A zseniális magyar feltalálókról, tudósokról és kutatókról közöl rendkívül érdekes cikket Tolnai Világlapja legújabb száma. Ezenkívül szines, érdekes, képes riportok és a leghíresebb magyar irók novellái szórakoztatják az olvasókat, a hét legérdekesebb eseményeit pedig közel száz képben mutatja be a népszerű képeslap. Mindezeken felül több érdekes rovat gazdagítja Tolnai Világlapja legujabb számát is, amelynek ára csak 20 fillér.

Különbejáratu butorozott szoba

vagy 2 személy részére azonnal kiadó.

Gróf Széchenyi István utca 50.

Kemenesaljára kerületi felügyelőt,

vagy képviseletünk vitelére megfelelő céget keresünk. Nyugdijasokat kiképezünk. Részletes ajánlatok: ASTRA BIZTOSITÓ RT. Vezérügynökség, Szombathely, Erzsébet Királyné u. 7. küldendők.

Gyümölcsfát, díszfát, díszcserjét

úgy őszi, mint tavaszi ültetésre pontosan szállít SEREGÉLY BÉLA

állami felügyelet alatt álló faiskolája

BORSOSGYŐR. U. p. PÁPA.

Celldömöl nagykörségtől.

2638—1940. szám.

Pályázati hirdetmény.

A községi elöljáróság az üresedésben levő és jelenleg helyettesítéssel betöltött, hajdúörmesteri állásra pályázatot hirdet.

Pályázhat az a valamelyik községi rendőrségnél legalább egy évig szolgált községi hajdú (rendőr), aki 24 éves elmult, magyar állampolgár, testileg és szellemileg ép, hat elemi iskolát végzett, büntetlen előéletü és keresztény származásu, ha a m. kir. csendőrségnél vagy honvédségnél legalább altiszti rangot viselt. Ezen feltételeket bizonyítványokkal, okiratokkal igazolni kell. A pályázatot december hó 5-ig kell az elöljáróságnál beadni. Illetményeit a mindenkori képviselő testületi határozatok szabják meg.

Celldömölk, 1940. november 15.

Elöljáróság.

CIPŐ

elegáns fazonban, tartós minőségben.

Mérsékelt szabott árak mellett vásárolhat a

Magyar Nemzeti Üzletházban

László és Varga.

Autó-fuvarozás!

Ezúton szíveskedem a n. é. közönséget, hogy háztól való

bérautó-fuvarozást

vállalok úgy hosszabb, mint rövidebb utakra.

POLGÁR JÁNOS

CELLDÖMÖLK

Kossuth Lajos utca 13. sz.

(Központi kávéház.)

Egy keményfa hálószoba bútor eladó. Cím a kiadóban.

A celldömölki kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

2846/1940. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Buchinger Jakab jánosházai lakós végrehajtatónak Poller Margit, kisk. Poller Magdolna, Ilona végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási, útóajánlatra az újabb, árverést 253 P 52 f tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a Jánosháza községben fekvő s a jánosházai 184. sz. tkvi. betétben fenti végrehajtást szenvedők nevén álló A. I. 1—2. sor 765, 766 hrsz. ingatlanok 6/10 illetőségére 2400 P kikiáltási árban özv. Bencze Kálmánné sz. Poller Borbála javára C. I. alatt 1539/1920 tk. sz. végzésével bekebelezett holtig tartó haszonélvezeti jog fentartásával elrendelte.

Az árverést 1940. évi december hó 5 napján délelőtt 10 órakor Jánosháza községházánál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlanok ha Buchinger Jakab végrehajtató kéri 3810 pengőnél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 %-a, amelyet a magasabb igéret ugyanannyi % ára kell kiegészíteni.

Celldömölk, 1940. június 5.

Dr. DOMBAY ALAJOS sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hiteléül:

GÉFINNÉ sk. tisztviselő.

ELADÓ

a gróf Széchenyi István u. 22. alatti modern, kertes ház teljes komforttal, továbbá a Sár-hegyen egy 4 és félhold jókarban levő szőlőbirtok, pincével és teljes felszereléssel; ugyanosak itt mintegy 50 hl jóminőségű

sági bor — nagyrészben ódor.

Cím a kiadóhivatalban

Készült a könyvnyomtatás feltalálásának 500-adik esztendejében DINKGREVE NÁNDOR könyvnyomdájában, Celldömölkön.

SPORT

CVSE-Perutz II. 7:0 (3:0).

Odahaza sem volt veszélyes a nagyon gyenge pápai csapat s bizony egy kis megerőltetéssel könnyen két jegyszámú eredménnyel is győzhetett volna a jóformában levő CVSE csapata. A játék szinvonalát azonban igen lerontotta a hatalmas szélorkán, no meg a gyengén biráskodó Závodi játékvezető határozatlan itélkezése is. A gólokat Simon (3), Hende, Hubert, Somogyi és Budai lőtte. Jók voltak a CVSE-ből Vadász, Osváth, Bácskai és különösen Simon, aki életének legjobb játékát produkálta.

Ezzel a mérkőzéssel a CVSE be is fejezte az őszi bajnoki fordulót, mégpedig veretlenül. Egyelőre azonban még nem kezdi meg a téli pihenőt, mert még két mérkőzést kell játszania a Vasutas Kupáért.

A bajnokság állása:

1. CVSE	8	7	1	—	29: 4	15
2. Move ZSE	8	5	2	1	32:15	12
3. SzFC II.	7	4	1	2	19: 8	9
4. Kőszegi SE	8	4	1	3	22:16	9
5. Haladás III.	6	2	1	3	12:11	5
6. JAC	7	1	2	4	12:33	4
7. Perutz II.	6	1	1	4	12:24	3
8. Kinizsi II.	6	1	1	4	8:26	3
9. ZLE	6	1	—	5	12:22	2

FASZÉN LERAKAT.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy a legjobb minőségű

bükk retorta faszén

képviseletét megkaptam és a szenet raktáramba lemeszelve, valamint csomagolva bármilyen mennyiségben — kicsinyben és nagyban — szállíthatom.

Sáves megkeresést kérve, vagyok szolgálatára tisztelettel:

SZAGÁN

faszénkereskedés.

Raktár: Gróf Tisza István u. 1.

Megrendelések felvételnek:

Szagán János

könyv és papírkereskedésében.

ELADÓ

az ujtelepen 2 szobás, uj, adómentes, FAKSz kölcsönös, jóépítésű, délifekvésű, redőnyös ablaku

családi ház.

A légköri elektromosság a gyógítás szolgálatában

Mindenki tudja és maga is tapasztalta, hogy a szabad levegő felrázott, az elhasznált szobai levegő pedig elbágyaszt. A természettudományokkal nem foglalkozó ember előtt sem titok már manapság, hogy mi ennek a jelentőségnek a magyarázata. Az utóbbi évek tapasztalatai szerint azonban a levegőnek nemcsak kémiai összetétele, hanem villamossága is hatással van az emberi szervezetre.

Hogy a levegőnek elektromosságtartalma van, még ha nincs is zivatar, a villamosság századában már senkit sem lep meg. De még mindig sokan nem gondoltak arra, hogy vajjon a villamosság milyen módon van jelen a levegőben. A modern tudomány megállapítása szerint a levegő villamosságágát kis levegőrészecskék, az ugynevezett levegőionok hordozzák, mégpedig vagy pozitív vagy negatív töltés alakjában.

A meterológia már régóta különös figyelemmel fordul a levegő ionja felé, mivel ezek gyüjtik magukköré a levegő páratartalmát és teszik lehetővé a felhőképződést. Mikor azután a tudománynak sikerült megfelelő módszert kidolgozni, megfelelő zárt levegőmennyiségek ionjainak megszámlálására és előjelük megállapitására, az orvostudomány előtt is megnyilt az ut pontosabb vizsgálatok végzésére. E téren különösen a Majna-Frankfurti fizikai orvostudományi kutatóintézet szerzett nagy érdemeket.

Az intézet vizsgálatai folyamán kiderült, hogy a szervezetre a negativ ionok kedvező, a pozitiv ionok viszont kedvezőtlen hatást gyakorolnak. A negativ ionokkal telitett levegő belélegzése a vérnyomásra csökkentőleg hat, az érverést és lélegzetvételt pedig egyidejűleg meglassitja. A pozitiv ionokban gazdag levegő ellenkező hatást eredményez. Éppigy áll a dolog a szellemi teljesitmények terén. A vizsgálatoknál mértékül használt számolási feladatokat a kisérleti alanyok negativ ionokban gazdag levegőben könnyebben végezték. Az a látszat tehát, mintha a szervezet a negativ ionokkal [illegible] ilyenképpen gondolnunk, hogy a mai atomelmélet az elektronoknak a negatív elektromosság feltételezett elemi részecskéinek reális tömeget tulajdonít, míg a pozitiv töltésű atomoktól ezt a reális tömeget megtagadja.

Ezek a megfigyelések a zárt levegő bágyasztó hatására egyuttai uj magyarázattal is szolgáltak. A szabad levegő, ha az időjárási viszonyok következtében tekintélyes változásoknak is van alávetve, a szobai levegőnél általában több negativ ion tartalmaz. A kilélegzett levegő majdnem teljesen ionmentes, és így világos, hogy a szobalevegő ionjai minden lélegzetvétel révkitje.

Mikor a negativ ionok kedvező hatása kiderült, természetesen azonnal felterődött az a kérdés is, hogy miként lehetne a levegőt negativ ionokkal gazdagitani. A frankfurti intézet szerint erre a legalkalmasabb eszköz a szétporlasztott viz. A vizesések környéke tehát nagyon hasznos gyógyhely lehet. A szobalevegőnek negativ ionokkal való telitése céljából a magasfeszültségű egyenárammal vagy ultraviolabesugárzással történő vizporlasztás egyaránt célra vezető. A frankfurti egyetem higéniai intézete kisérleteket folytat a tuberkulózis ilyen módon való gyógyitására.